

ייעוץ פופריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב זי"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י ביאורים וצינונים, הערות והארות

פרשת תולדות
שנת תשע"ה

כי זה יודעים בכלל, וכן יודע כל אחד בפרטיות בנפשו, נגעי לבבו ומכאוביו, מה שעובר על כל אחד בענין התאוה הרעה הזאת שהוא רע הכולל של ע' אומין, שהוא תאוות ניאוף, אשר כמעט אין גם אחד נקי כראוי בענין זה, ושכחי הרבה שפגמו מאד רח"ל. וזלת גדולי הצדיקים מובחרים יחידו הדורות שהתפארו את עצמם בהתפארות אמיתי עוצם כח גבורתם וקדושתם בענין זה, וכמבואר בדברי רבותינו ז"ל. אבל רוב העולם ככולו ואפילו הכשרים וצדיקים קצת, אינם נקיים כראוי, וכל אחד כפי פגמו בזה כן מקלקלים כלי המוחין שלו, ועל ידי זה אין בכוחו לקבל ולציייר האור העליון כראוי לטובה, על כן צריך כל אחד לזוהר בנפשו מאד לבלי להיות חכם בעיניו, לנטות אחרי חכמות של הבל המצויים בעולם, בפרט בדורות הללו שמתלוצצים מכמה דברים שבקדושה, ובפרט מתפלה בכוחו, כמו שאמר רז"ל על פסוק כרום ולות לבני אדם אלו דברים העומים ברומם של עולם ובני אדם מולולין בהם, ומה ניהו תפלה, וכל כח של אלו הליצנים והמולולים בכשרי הדור המגיעים עצמם להתפלל בכוחו. הוא על ידי טעותי הנ"ל על ידי שמהפכים דברי אלקים חיים עד שהתורה נעשית להם סם המות בבחינת לא זכה וכו', עד שאומרים כזבים ושקרים וכל מיני ליצנות על הכשרים באמת הנ"ל, וכאילו הם עוברים על דברי תורה ח"ו, עד שאומרים שעל פי התורה מגיע להודפם ולרודפם בכל מיני רדיפות, בפרנסתם ובנפשם, להתיר דמם ממש רח"ל, וכל זה על ידי טעותי הנ"ל שבאים על ידי פגם הברית, שעל ידי זה נפגם הכלי מוחין, עד אשר מהפך אור התורה מהיפך אל היפך וכנ"ל, ועיקר הקלקול על ידי הגדולים והמנהיגים אשר באמת אינם נקיים כראוי בתאוה הנ"ל, ולא די להם בזה אף גם אינם מכירים את מקומם מחמת תאות ההתנשאות והכבוד, עד שנתקנאים בהכשרים שאינם נכנעים תחתם, וחותרים עליהם ומעיינים בהם בעין רעה, לחפש ולמצוא בהם כל החסרונות והפגמים, ובדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, על כן יש כח להבעל דבר לעקם דעתם עד שמתעים את עצמם ואומרים שעל פי התורה מגיע לרדוף את את הכשרים הנ"ל, ובפרט על ידי ריבוי לשון הרע ושקרים וריביות וכזבים שמצוי מאוד בעו"ה, ומי שהוא רוצה להיות איש כשר באמת, לחשוב על תכלית האמת ולקרב את עצמם לאנשי אמת תמימי דרך החולכים בתורת ה' באמת, כאשר קיבלו מצדיקי אמת שהיו לפניו, אי אפשר לו לעמוד נגד כל הקמים עליו כי אם על ידי מסירת נפש ממש, כי האמת נתבלבל כל כך עד שאי אפשר לעמוד על האמת כי אם על ידי מסירת נפש ממש על קידוש השם, שזה מושרש אצל כל אחד מישראל בקדושת נפשו למסור נפשו על קידוש השם, וכמו שכבר ראינו מכמה אנשים פשוטים וגסים שמסרו נפשם על קידוש השם עכ"ל.

ושם בליקוטי הלכות האריך מאד בענין זה, ואי אפשר להעתיק הכל, אבל המעין שם יראה שמדבר הרבה מענין הזה, ובפרט החילוק בין המבקש האמת ומקרב עצמו לרבינו"ל, ובין החולקים על רבינו"ל, עיי"ש באריכות גדול [והמשך הדברים בליקוטי הלכות העתקנו לקמן לפני מכתב קצ"ג עיי"ש בהערות]. וע"ע לעיל (מכתב ע"ו) "אחוזו הם דרכם להרבות בשתיה ובשכרות ולהרבות ימיהם בחגים, ואנחנו בשם אלהינו נוכיר להרבות בתורה ותפלה, ואמירת תהלים והתבודדות, ולשמוח בה' ובתורתו, ובהצדיק האמת" עכ"ל, ולקמן (מכתב קצ"ג) "ואל תערצו מקול צווחת יין המשכר".

האמת שאנחנו מרגישים יותר צרות ישראל שנאמר עליהם (ישעיה נ"א כא) שכורת ולא מיין, וכתוב (תהלים ק"ו ב) יחוגו וינועו כשכור וכו', אבל מה גדלו חסדי ה' שהכניס בנו קצת לקיים מה שכתוב שם בסמוך ויצעקו אל ה' בצר להם וכו', על מי לנו להשען, כי אם על אבינו שבשמים.

ואשר אתם רוצים לראות מופתים מיד, והלא כבר ידעתם שרבינו ז"ל לא התנהג בזה, כאשר כבר דיברתי הרבה בזה [עיי"ש שיחות הרין סי' קפ"ו שאף שראינו מרבינו"ל כמה מופתים עיי"ש, עכ"ז אין דרכינו בכך, כי לא באלה תהלתו, גם כי היה אסור במופתים כאשר היה מובן מדבריו

המשך בדף 4

ועיין במה שרומז מוהרנ"ת בליקו"ה הל' יין נסך (ה"ד אות ו') וז"ל: אבל מי שקובע עצמו על היין בכל יום, ושותה הרבה בערב ובבוקר בכל ימות החול, עד שבא כמה פעמים לירי שכרות גם בימי החול, ולא די להם בכל זה, כי אם שחולקים מאד על הצדיק האמת והגולים אליהם וחורקים שינם עליהם מאד בכל מיני התנגדות וליצנות עד שמתירין דמם ממש, על זה נאמר אל תרא יין כי יתאדם שאחריהו דם, ממש שמתירין לשפוך דם מישראל הכשרים, וזהו למי אוי למי אבוי למי שיה למי פצעים חנם למי חכלילות עינים למאחרים על היין וכו', שמרבים מחלוקת מאד מאד בישראל, עד שבאים לירי הכאות ופצעים חנם, ומשיחים ומרביים ומתלוצצים מאד מכל דרכי הכשרים האמיתיים החולכים בדרכי אבותינו ורבותינו הקדושים אשר מעולם, ועל זה נאמר לץ היין הומה שכר וכל שונה בו לא יחכם, כל שונה בו היינו אפילו מי שהוא איש כשר קצת, ואינו מתעורר תיכף על ידי שתיות היין לליצנות גמור, רק ששונה בו שעל ידי השתיה הוא שונה וטועה עצמו עד שמהפך האמת, ועל ידי זה הוא דובר סרה על יראי ה' האמיתיים, כי נדמה לו שנטו מן האמת ח"ו, אבל כל טעותו ושגגתו בא על ידי ריבוי היין ששתה בכל יום, ועל כן בוודאי גם הוא לא יחכם, בחינת כל שונה בו לא יחכם, כי לא זכה בשתייתו וכו' עד שמדברים ומחפיים דברי שקר וכזב כאלה על צדיקי אמת וכשרים וישרים ותמימים הגולים אליהם עכ"ל, ועיין ע"ש (באות ז'). [נראה שגם בזה רומז לברוך דיין הנ"ל, וכפי המבואר בימי התללות שברוך דיין הלו היה מקורב קצת למוהרנ"ת בתחלה, ומוהרנ"ת למד אותו האריך ללמוד עפ"י דרך של רבינו"ל עיי"ש, מובן ג"כ מה שמבואר שם בליקוטי הלכות במשך הדברים באות י', שעל ידי שלומים לתלמיד שאינו הגון נתפסין בתפיסה, וכמבואר בליקו"מ ח"ב סי' ס"ג, ויכול התלמיד להמשיך לתפיסה את קודשא בריך הוא ושכינתיה בכיכול לתוך דעתו הרעה שיהיה נצטייר האור כפי דעתו הרעה עיי"ש, כי ברוך דיין היה תלמיד שאינו הגון, ועל ידו נתפס מוהרנ"ת בתפיסה ודו"ק]. והלכה זאת כתב מוהרנ"ת בעת יושבו בתפיסה כמסופר לקמן בפתיחה למכתב קצ"ד, והוא מרומז שם במשך הדברים ודו"ק.

עוד כתב שם (באות י') זה עיקר עסקם והשתדלותם של השדין יורדאין לעקם לב ישראל להרבות מחלוקת, כי על ידי זה יש להם כח ביותר להתלבש עצמן במצוות הרבה שלהם שמכניסין בלב כל הנוטה אחריהם שחבירו נטה מהאמת ושואו שונא לו, ועל כן מצוה גדולה להודפו ולרודפו עד הנפש, וכיוצא באלו הסברות מויופות כאשר מצוי כל זה בעולם בעו"ה, והעיקר מתגברין עצמן השידין יורדאין להתלבש עצמן בתלמידי חכמים שאינם מפקחים על דרכיהם כראוי להנצל מהם, כי בהם כרוך ביותר היצר הרע, כמו שאמר רבותינו ז"ל שמניח כל ישראל ואינו מתגבר אלא בתלמידי חכמים, ועיקר התגברותו בהם על ידי בחינת שדין יורדאין שהם מתלבשים בלומדים ותלמידי חכמים שאינם שלימים וכמו"ש בוו"ק ובפרט ברעיא מהימנא (פ' נשא), עד שנתעקם לבם על הכשרים האמיתיים ומתירין ומצויים להודפם ולרודפם, כי חותרים למצוא בהם חסרונות ופגם וכו' עד שנעשה אצלם מצוה לרודפם חנם, וזה למי מדנים למי ש"ה ר"ת חכם שד יהודי שממנו כל המדינים והרבי והמחלוקת (ועיין ליקו"מ ח"א סי' כ"ח), וכל זה נמשך וכו', אך הבעל דבר התפשט לארכו ולרחבו להרחיק מאד מהצדיק האמת שיש לו חס הוה, כי בודה עליו שקרים וכזבים, עליו ועל כל הגולים אליו, בחייו ולאחר התלקותו, עד שהתלבש בגדולי הדור, עד שהכניס בהם שמצוה לרודפו ולרודפם וכו' וכנ"ל, וכל זה מחמת שאלו חכמים בעיניהם שהם המנהיגים החולקים, הם חכמים שדין יורדאין עיי"ש.

ועיין ע"ש באריכות (אות י"ג) וזה עיקר התנגדות הבעל דבר וערמתו, שהוא אורב וחותר על כל אחד ואחד, ובוותר על הגדולים והמנהיגים, ומל מה שהוא גדול ביותר אורב עליו ביותר, כמו שאמר ז"ל כל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו, וכמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק (ויאל ב') ועלה באשו ותעל צחנתו כי הגדיל לעשות, שפסטי ידו בגדולים, שעל ידי זה נחרב בית ראשון ובית שני כמו"ש שם את פניו על היום הקדמוני וכו' כמו שאמר רבותינו ז"ל שם, ועדיין מרקד בינן על ידי זה, וכל הצרות רח"ל, וכל אריכות הגלות על ידי זה.

מוהר"ר נחמן נ"י, מגזע הקדוש נכד הבעל שם טוב ז"ל זכותו יגן עלינו (חיי מוהר"ן סי' ק"ג)

מאמר: ראש בני ישראל

ליקוטי אמרים, תורת ושיחות והנהגות קדושות ממרן אור ישראל וקדושו רבינו ישראל בעל שם טוב זצוקלה"ה הנזכרים בספרי רביה"ק, ותלמידו מוהרנ"ת, ומשאר ספרי ברסלב

הרב המאור הגדול בנש"ק מופת הדור גדול מרבן שמו נרדע בשערים מו"ה נחמן נ"י נכד לרבינו הק' בעש"ט זלה"ה (הסכמת המגיד מקאנון זצלה"ה על

מאמר נ"ח:

ראיתי. א"ל הבעש"ט הארון נמצא במזעבוז, דער ארון איז אין מזעבוז, והבין הדבר וחזר בו מכוונתו.

אולם אחר פטירת הבעש"ט השתמח פעם ר' נחמן על ציונו הק' ונענה בשמחה לחבירו (כמדומה זה הצדיק מקאמינקא) וא"ל כעת נתן לי הרבי רשות לנסוע לארץ ישראל, שא"ל הצדיק מאין לך ? ענה לו ר' נחמן וכי לא שמעת איך שאמר לי ? ועלה לארץ ישראל. היה זה בשנת תקכ"ד, וביום ב' תמוז שנת תקכ"ה נסתלק, ומנו"כ בבית העלמין שבעיר טבריה.

(שש"ק ח"ה אות תע"ד)

קב"ז.

כרחוק מזרח ממערב

כתבו בשם הבעל שם טוב ז"ל שהחילוק בין תפלת הותיקון לבין התפלה המאוחרת ממנה, היא כרחוק מזרח ממערב.

(שש"ק ח"ה אות תע"ז)

קב"ח.

קדוש ונורא שמו

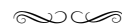
כשהגיע הגה"ק ר' גרשון מקיטוב זצ"ל לארץ ישראל השתדל ללמד עם הגה"ק האור החיים הק' ותלמידיו במערה מיוחדת שהיה ידוע להם לכדס, ששם למדו תורת הקבלה ונסתר. אמנם לא נתנו לו להכנס לחבורתם עד שיקבל רשות מרבם האור החיים הק', א"ל ר' גרשון, אמרו לרבם שגרשון מקיטוב גיסו של הבעל שם טוב רוצה להנכס, ושאל לרבם ונתן לו רשות, כשנכנס בדקו האור החיים הק' בעיניו הק' מראשו לרגליו, וא"ל מדוע לא אמר כבקשתו להכנס שהנהו גיסו של הבעל שם טוב "הקדוש", כי יש הרבה בעלי שם,

קב"ה.

ותפקדהו בדבר ישועה ורחמים

רבי שמחה אביו של אבינו ז"ל היה מתבודד גדול מאד, והיה נעלם מדי פעם לזמנים ארוכים מהבית. והנה לפני עיבור של רבינו ז"ל לא ידע זוגתו אם יגיע לשבת, וכיון שכך פנתה לאמה הצדקניות מרת אדל בת הבעל שם טוב לשאלה ולבקש מעמה, נתנה לה אמה כוונת מיוחדת שתכוונם בעת שילוש את הבצק לחלות והכנסתם לתנור לכבוד שבת. וכל זה היה ביום חמישי שקודם השבת, וכשלא עזר לה הדבר הלכה שוב בבוקר יום הששי לשאול בעצת אמה ואז נתנה לה כוונת אחרת שתכוונם בעת הדלקת את הנרות לכבוד שבת, שהי' זמן ניכר קודם השבת, ושוב לא עזר לה הדבר ולא ידעה היכן היא, ואז במר רבה הלכה להשטמח על ציון קבר של הבעל שם טוב ובתפלתה שאלה להסבא הבעל שם טוב היכן בעלה, ואז שמעה קול אומרת אל תדאגי הוא יבוא עד השבת, והוא כבר בתוך התחום, ואכן לכבוד שבת הגיע ר' שמחה, ואז נפקדו בנשמת רבינו הקדוש.

(שש"ק ח"ה אות ס"ז)

קב"ו.

הארון הקודש של התורה

זקנו של רבינו ז"ל, הגה"ק רבי נחמן מהארעדענקער זצ"ל רצה לנסוע לארץ ישראל, והלך לשאול את מרן הבעל שם טוב זצ"ל ליטול ממנו רשות. אמר לו הבעש"ט לך למקוה, הלך ר' נחמן וטבל. כשחזר ובא אל הבעש"ט שא"ל הבעש"ט, מה ראית ? ענה לו כשטבלתי פעם ראשונה ראיתי את ארץ ישראל, כשטבלתי בשניה ראיתי את ירושלים, ובשלישית ראיתי את הבית המקדש, בפעם הד' ראיתי את הקודש הקדשים, אולם את הארון לא

מהסכמת הגה"ק רבי מאיר בראד זצלה"ה על הליקו"מ:

הרב המופלא ומפלג בתורה ובחסידות המפורסם מוה"ר נחמן נ"י הגדול בשם טוב גידולי הקודש זרע קודש מחצבתו נכד לה"ה הרב המפורסם בתורה ובחסידות ידיו רב לו בעשר ידות בוצינא קדישא חו"פ קדוש יאמר לו, כל רז לא אנס ליה מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, והרב מוהר"ר נחמן הולך בעקבות אבותיו הק'...

מהסכמת הגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות זצלה"ה על הליקו"מ:

ירושה הוא לו מאבותיו, אבות מכלל דיאכא תולדות, שכן יונק מגידולי הקודש, חוטר מגזע האלחי המפורסם הבעש"ט זלה"ה איש המודות וזרעו לברכה זרע קודש שמו ומעשיהם עליהם מעידות...

מאמר משיב נפש

ק"מ

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שלישי

סימן י"ט: הוא השליט והמשביר

שואל: ראיתי באיזה ספר מיוסד על ליקומי מוהר"ן, שכתב על שער הספר, כי הרה"ק מוה"ר נחמן וכו', הוא השליט הוא המשביר לכל ישראל ולכל העולמות, היכן מצינו לשון זה על צדיק שהוא כבר בעולם העליון, שהוא השליט והוא המשביר, כי בפשטות זה נאמר על הצדיק יסוד עולם שהוא חי בעוה"ז, ומעמיד ומקיים את העולם והשפעותיו בזכותו, אבל איה מצינו שכשהצדיק נסתלק ועולה למעלה הוא ג"כ משפיע כאן למטה.

וזה (ישעי' נ"ז) מפני הרעה נאסף הצדיק, דלכאורה קשה מאי מפני הרעה שאין יכול לבוא בשביל הצדיק המגין, ולכך הוא נאסף כדי שיבא ח"ו הרעה, הא גדולים צדיקים במיתתן יותר וכו', אבל הענין הוא שנאסף ונסתלק לעילא ואין להם התחברות עמו כנ"ל, ויש מקום להענישם ע"כ, היינו כי הצדיק מהעולם העליון משפיע תמיד, רק שהתחנתנים צריכין להיות מוכנין לקבל ההשפעה.

ועי' בישמח משה (סוף פרשת ברכה) כי הצדיק בזה העולם יש לו בחי' בן ובחי' עבד, כי כשעושה דין למטה וממתיק הדין למעלה, הוא בחי' עבד, וכשמעורר בחי' רחמים הוא בחי' בן, אבל לאחר הסתלקותו או גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם, ואז נשאר לו רק בחי' בן, ומעורר תמיד רחמים עלינו, רק בחי' עבד מת, וזה וימת שם משה עבד ה', אבל בחי' בן עדיין עומד ומשמש למעלה ע"כ, נמצא לפי דבריו כי הנהגת הצדיק מצד החסד הוא לאחר הסתלקותו כמו בחייו ועוד יותר, היינו השפעת רחמים וחסדים.

וי"ל שזהו (תהלים ל"ג) מ'מכון ש'בתו ה'שגיה, וכתב בבן ביתי (נ"ב מאביו) שהוא ר"ת משה, (וכן הוא בשער הפסוקים להאריז"ל, ומרומז ברע"מ עקב רע"ג. כי תצא רפ"ב), היינו כי משה כשהוא עכשיו במרום, הוא עדיין משגיה אל כל יושבי הארץ, להשפיע עלינו השפעת רחמים וחסדים.

והוא מה שאמר רשב"י על משה רבינו ע"ה (זוהר ח"א רל"ו). אסתלקת בחיך על בני נשא (עלית בחיך למעלה מכל האנשים). אסתלקת במותך (גם במיתתך נעלית על כל בני אדם) ואסתים דיוקנך (קברך נעלם), מפתחן דמארך אתמסרו בידך תדיר (מפתחות השפע של הקב"ה, נמסרו בידך תמיד, בין בחיך ובין במיתתך).

וכן הוא בתנחומא (כי תשא ג') משה למד תורה לישראל והדריכין למצות וכו', ובפרשת שקלים אמר משה לפני הקב"ה, רבש"ע משאני מת אין אני נזכר, א"ל הקב"ה חיך כשם שאתה עומד עכשיו ונותן להם פרשת שקלים, ואתה זוקף את ראשך, כך בכל שנה ושנה שקוראין אותה לפני כאלו את עומד שם באותה שעה, וזוקף את ראשך.

וכן כתב בחיי מוהר"ן (סי' תר"ב) שהצדיק הגדול עובד את השם גם אחר מותו, כי הוא עוסק גם אחר מותו להעלות נשמות הנפולות מהמקומות שנפלו לשם ולהחזירם להשי"ת. וזה ויהי אחרי מות משה עבד ה', שגם אחרי מות משה היה עובד ה', כי משה עובד ה' גם עתה אחרי מותו, כי הוא עוסק להעלות נשמות הנפולות להשי"ת. ועי' בלקו"מ (סי' רט"ו) שם מבואר ג"כ שמה גם עתה לאחר מותו הוא עוסק להעלות ולתקן נפשות להחזירם בתשובה ולעשות גרים ע"כ.

ועי' במאור עינים (ויצא ד"ה וזהו וישכם) שאמר הבעש"ט זלה"ה נבג"מ שכ"א מן האבות עשה התגלות התורה ע"י תיקון מדתו, וזה ג"כ התגלות התורה שבמעשים דאברהם ויצחק, ששם גניזת התורה גם היום, מה שתקנו ועשו התורה ההיא שבפרטות הללו, וכ"ז היה לדורות הבאים לתקנם, שאלולי האבות לא היה אפשר להשיג שום השגה ולהתקרב להשי"ת, ונמצא כי גם עכשיו כל מה שאנחנו עושים בקירוב העבודה להשי"ת, הכל הוא עם האבות הקדושים, וזה ואברהם עוודנו עומד לפני ה', פירוש בהווה תמיד הוא כך, שהוא עומד לימין צדיקים לעזרינו ע"י התיקונים שתיקן וגילה לנו.

ועי' באגרות קודש תניא (פכ"ז) בענין התקשרות לצדיקים אחר מיתתם (עי' לקמן (במאמר קשר של קיימא) הלשון באריכות) וממשיך שם, וז"ש בזה"ק דצדיקא דאתפטר אשתכח בכלהו עלמין יתיר מבחיוהי, דהיינו שגם בזה העולם המעשה היום לעשותם אשתכח יתיר, כי המעשה גדל והולך גידולי גידולין, מן אור זרוע לצדיק, בשדה אשר ברכו ה' המאיר לארץ וחוצות, וגם אנחנו אלה במילי דשמיא. פה היום כולנו חיים בדרכיו דרך הקדש יקרא לה. זאת בעבודת ה' ובמילי דעלמא, בפירוש אתמר בזה"ק דצדיקייא מגינין על עלמא ובמיתתהון יתיר מבחיוהון, וכל הקרוב קרוב אל משכן ה' בחייו קודם לברכה, ביאור על הנ"ל איתא בזה"ק דצדיקא דאתפטר אשתכח בכלהו עלמין יתיר מבחיוהי, וצריך להבין תינח בעולמות עליונים אשתכח יתיר בעולמות שמה, אבל בעוה"ז איך אשתכח יתיר.

ואף על פי כן אתם צריכים לעשות שלכם, להשתדל בכל התחבולות, ובפרט בענין הכתב מגידות שאתם עוסקים לקבל חתימות, חזקו ואמצו בזה, והשם יתברך יעזור לכם לגומרו, ה' יגמור בעדי וכו'. [אפשר שאנ"ש עסקו לקבץ חתימות מכמה תושבי עיר ברסלב שהיתה ידם עם מוהר"ג, להגיש כתב בקשה להממשלה שרצונם לקבל את מוהר"ג למגיד העיר, ועל ידי זה יוכל לומר תורה והנהגות לאנ"ש, וע"ע לקמן מכתב מוהר"ג כתב לבנו ר' שכנא שידבר אודות בית מדרשו בברסלב וכו']

וגם אתה ידידי ר' שמואל וויינבערג אוהב נאמני, אל תירא ואל תפחד שננסת בעובי הקורה, אשריך שזכית לזה, וכבר כתב לי בני ר' יצחק שיחי' מזה שקדשת את השם ברבים [מכתב ק"ע]. ונפלאתי עליך אחי על שעולה עליך פחד מזה, אדרבא ראוי לך לשמוח בכל עת על שזכית לזה, ואי אפשר להאריך בכתב.

ותחלה לאל כבר הקדים השם יתברך רפואה למכה מה שזכינו לדבר הרבה מגדולת וקדושת אדמו"ר ז"ל ובנפלאות תורתו הקדושה, ושיחותיו ומעשיותיו הק', מכל אלה ראוי לכם לכל אחד ואחד להתחזק הרבה, ולבלי להשגיח ולבלי להתפחד משום דבר. רק לעשות איזה תחבולות שצריכין לעשות בעסק זה, ולצעוק ולהתפלל הרבה להשם יתברך בכל יום, ולהתחזק הרבה בבטחון חזק שלא יוכלו נגדו ז"ל, כמו שכתוב (ירמיה א' יט) ונלחמו אליך ולא יוכלו לך.

ובל הרעש הזה כשבייל לעורר אותי ואתכם לעסוק יותר בתורה ובתפלה. ובפרט בשיחה בינו לבין קונו, שצריכין עתה להרבות בזה ביותר, שכל אחד יפרש שיחתו לפני השם יתברך, הן על עצמו, הן עבורי, הן על הכלל. [מוהר"ג ז"ל לקח עצמו מכל המחלוקת רמזים ותעוררות אין להתעורר מהמחלוקת דייקא לעבודת הש"ת עפ"י דרכי רבינו ז"ל, וכה הם דבריו הק' לקמן מכתב קע"ג ובכ"מ]. **וה' שומע תפלת כל פה ישמע וירחם ויושיענו מהרה למען שמו הגדול שנקרא עלינו, יתר מזה אין פנאי להאריך.**

דברי אוהבכם באמת לעד ולנצח.

נתן מברסלב

ושלום לזוגתי הצנועה מרת דישילי תחי' ולבניה שיחי' [בני חורגו של מוהר"ג היה בתה מרת חיה אשת הר"ד דוד צבי בן מוהר"ג, ובנה הב' שמעלקא]. ולבתי חנה ציריל תחי', ולחנתי ידידי הרבני מוה"ר ברוך שיחי', ולבתו תחי' [הילדה אסתר שיינדיל]. והנה גם לה זורקין אבנים, השם יתברך יזכינו שיצאו ממנה דורות ודורי דורות שיהיו יראי ה' ואנשי אמת, כי זה כל מגמתינו.

[אמר המעתיק, המעשה של זאת התינוקת היה כך. כי באותו השנה היו זורקים אבנים לבית מורנו ר' נתן ז"ל עד סכנת נפשות, והיו מקדימים לסגור הלארין של החלונות תיכף בכניסת הלילה, בעוד שהיה מעט יום. פעם אחת שכחו לסגור לארין אחד של בית קטן שקורין אלקיר, ששם ישבה בתו [של מוהר"ג] מרת חנה ציריל הנ"ל, ובתה [של מרת חנה ציריל] הנ"ל היתה עדיין תינוקת קטנה של חצי שנה [נולדה ערב שבת קודש פרשת שופטים שנת תקצ"ד כמ"ש לעיל מכתב קמ"ח]. והיתה מונחת בעריסה, והעריסה היתה תלויה נגד החלון, ואמה ישבה אצלה.

כוונת ההערות והציגונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצוננו בעו"ה להדפיס כל המכתבים עם ההערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמח לקבל באמייל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהר"ג ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוונתם למפרע

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בדעת סופר, אן להערות, וכן מי שברצונו שייגע לו העט סופר על יד האימג'ל, יפנה: **CONGHVPRINTING@GMAIL.COM** או להפקס: **845.781.6701** להודיע על מול טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):

שלא הותר לו לגלות מופתים, ועל כן לא נראו ממנו כי אם קצת מופתים ועתידות וכו', והכל היה בהצנע ובהעלם גדול, ואין אנו עוסקים לספר מזה ע"ל. וע"ע שיחות הר"ן סי' רמ"ט וז"ל: מי שהיה רגיל לפני קדושתו הנוראה היה יכול לראות מופתים גדולים ונוראים בכל עת, ובכל רגע, ועיקר היהודים והמופתים הנוראים שראינו ממנו ז"ל הוא רק בענין התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, שתיכף כשנכנס אחד אצלו ורצה להתקרב להש"ת תיכף נהפך מיד לאיש אחר ממש עיי"ש. וע"ע בספר כוכבי אור בחלק אנשי מוהר"ן שכתב ר' אברהם בר"ג וז"ל: והנה אדמו"ר ז"ל בנודל ועוצם מתיקות דבריו הנעימים לחוק ולעורר ולהחיות ולהשיב כל הנפשות הנפולות, אם היה גם מותר במופתים היתה מתבטלת הבחירה לגמרי, ובאמת מחמת זה היה אסור במופתים עיי"ש. ולכן השתדל עצמו הרה"ח ר' אברהם בר"ן שם להוכיח כמה מופתים מרבינו ז"ל עם אנשיו לבל יהיה נשכח עיי"ש. גם מוהר"ג התרחק עצמו מן מופתים, רק לפעמים ראינו אצלו מופתים. ופ"א אמר מוהר"ג באופן אחד היה מחלוקת הבעל שם טוב גדול משלנו, אך הם היו מותרים במופתים. אבל אנו אסורים במופתים, ובכל הזמן לימד מוהר"ג את אנ"ש שעיקר העצה הוא תפלה ותחנונים, וכן היה שפעל באמת על ידי תפלת ותחנונים (אבניה ברזל שיחות מוהר"ג אות ל"ד ולה'). ועיין לקמן בפתיחה למכתב קצ"ד מימי התלאות וז"ל: וזאת גדולה אנתנו העיקר הוא תפלה להש"ת. וגם אל השר יבואו בתחנונים לבקש מלפניו עלי, הוקן וחלוש כח וחולה, שהנני יושב תפוס על חנם ולא דבר'. וכן עשו אנ"ש וקיימו דבריו. ואמר מוהר"ג שיש לו יסורים מהאזהבים יותר מהשנאים, שהידידים רצו לעשות לו טובות לדעתם. למסור את התמננדים להממשלה, אמנם לא כן היה דעת מוהר"ג ז"ל, ולימד את אנ"ש שעיקר העצה הוא תפלה ותחנונים, וכן היה שפעל באמת על ידי תפלת ותחנונים (אבניה ברזל שיחות מוהר"ג אות ל"ד ולה')

ואעפ"כ אמר פעם מוהר"ג לענין המחלוקת הגדולה והקשה שהיה עליו: אילו לא ידעתי מה שיעבור עלי, הייתי מבקש מרבינו ז"ל רשות להשתמש במופתים (שש"ק ח"ג אות ק"ג). וע"ע לקמן מכתב קע"ה ולבלי להסתכל על אותות ומופתים שיעשה השם יתברך מיד בענין זה, כי דרכי ה' נפלאים מאד, והבחינה יש לה כח גדול מאד, אך אף על פי כן בה' בטחנו וכו', וסוף כל סוף יאבדו ויעקרו וסופם להכרית מארץ זכרם]. **כי הוא מגלה אלקותו בעולם רק על ידי תורת נפלאות שגילה. ואם עם כל זה ראינו כמה מופתים נוראים ממנו ז"ל בחייו, ואחר הסתלקותו ביותר, אבל אין דרכו להעניש מיד, כי גם ענוש לצדיק לא טוב (משלי י"ג כ"ט), רק בעת שהוא הכרח גדול לבער הקוצים מן הכרם שאי אפשר בלתי זאת, אז הוא מבער אותם במועדם ובזמנם, וכבר ביער הרבה, ולה' הישועה שגם עתה יבער ויכלה אותם, שההכרח לבערם אם לא ישיבו [רבינו ז"ל אמר על החולקים שחולקים עליו: אם משאירים על עוד דרך צדדית קטנה לעבור בו, מניחים לו להחולק, אולם אם החולק סוגר לפני את כל הדרך לוקחים אותו מן השמים. אז מען לאוט מיד איבער א קליין שטעשקאלע אריבער גיין, לאוט מען איהם, טאמער פאר מאכט ער אינגאנצען נעמט מען איהם צו (שש"ק ח"ב סי' ס"א). והי"ל למוהר"ג לדבר פשוט בעת המחלוקת שהמונעים את המקורבים מעבודת ה' סופם יהיה מר ורע כמ"ש במכתב קע"ד וסוף כל סוף יהיה אחריהם של הרודפים להכרית מארץ זכרם, אוי להם אוי לנפשם לנצח].**

ואיך שיהיה, בזה אני בטוח בעזה"ת שבוודאי יציל אותי ואת כולנו מהם. וכאשר עד הנה לא עזב חסדו מאתנו, ועזר לנו להוציא הספרים, כן יעזור לנו שאשב בברסלב בהשקט ובשלחה, וה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם. [ועיין לקמן סי' קע"ה ו"אע"פ שכתבתי למעלה, שאין לכם לצפות על מופתים דייקא, אף על פי כן באמת אני רואה מופתים נפלאים כמעט בכל יום וכו', אך מה שכתבתי למעלה כוונתי שלא לדחוק את השעה וכו', אך איך שיהיה בוודאי יציל אותי ואת כל מי שיהיה נשאר אצלינו עיי"ש].

שיעורים אויף אידיש אין ספר ליקוטי מוהר"ן !
 לימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום
 מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א
 עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן
718-855-2121
 געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהרין הסבר, לויט די
 מפורשים און לויט ווי עס איז מבואר אין ליקוטי הלכות
 חזקו ואמצו אחי ללמוד ספריו "בכל יום", ולעיין ולחפש בהם למצוא בהם
 בכל פעם עצות להציל נפשכם (ע"ל"ת מכתב ש"א)